

Väentupa

Tukea | Turvaa | Toimintaa

2025

Vuosikertomus

Sisällysluettelo

Alkusanat	1
Päihdekuntoutuskoti Seukkala	2
<u>Asumisyksiköt</u>	
Kievari	4
Ketorinne	5
Mäkitupa	6
Honkatupa	7
SER-Väentupa	8
Kierrätysmyymälä Retrokeidas	9
Huoltokeidas	10
Terveyskeskuksen kahvio	11
Ruoka-aputoiminta	12
Kiinteistöhuolto ja remontointi	13
Tapojoki	15
Kuntouttava työtoiminta	16
Rooli auki -hanke	17
Starttipaja työelämään -projekti	18
Bottom up -hanke	19
Osallisuushanke OsaX	21
Hyvän huomisen kylät -hanke	23

Alkusanat

Nelikymmenvuotinen historia tekee Väentuvasta keski-ikäisen mutta elinvoimaisen toimijan, jonka merkitys paikalliselle yhteisölle on vuosien myötä syventynyt. Toiminta alkoi aikanaan itämään pienestä siemenestä – ideasta, joka nimettiin Seukkalaksi. Vuosikymmenten aikana tuo siemen on kasvanut puuksi, joka seisoo jäməkästi paikallaan, vaikka ympärillä tuulisi navakastikin. Vuosi 2025 olikin monenlaisten puhureiden vuosi.

Rahoituksen haasteet ovat näkyneet niin hyvinvointialueen kuin vuoden alussa toimintansa aloittaneen työllisyysalueen toiminnassa, ja resurssipula on vaikuttanut myös Väentuvan mahdollisuuksiin olla apuna ihmisten arjessa. Tästä huolimatta Väentuvan eri yksiköt ovat jatkaneet toimintaansa haasteellisessa tilanteessa olevien ihmisten tukemiseksi ja työllistämiseksi niillä keinoilla, jotka ovat olleet yhdistyksen käytettävissä uudistusten keskellä.

Tänäkin vuonna olemme auttaneet ihmisiä toipumaan päihde- ja mielenterveysongelmista sekä tarjonneet asumisen palveluja ja tukea hyvän ja omannäköisen arjen rakentamiseen. Työllisyyttä tukevat palvelumme ovat tarjonneet tekemistä päiviin ja syyn lähteä liikkeelle. Ruoka-avun kautta olemme ruokkineet niin yksinäisiä kuin perheitäkin ja mahdollistaneet selviytymisen silloin, kun muualta ei ole apua ollut saatavilla. Kierrätystoimintamme on vähentänyt laukaalaista hiilijalanjälkeä ja tarjonnut mahdollisuuden edullisiin hankintoihin. Hanketoiminnan kautta olemme kehittäneet toimintaamme ja luoneet uudenlaisia keinoja heikommassa asemassa olevien tilanteen edistämiseksi.

Vuoden 2025 aikana käynnistyi kaksi uutta toimintamuotoa hankerahoituksella. Lainaamon kautta tarjoamme pieniä ja suuria elämyksiä luonnossa liikkumiseen ja vapaa-aikaan. Rooli auki -hankkeen avulla vahvistamme työelämän ulkopuolella olevien vuorovaikutustaitoja ja mahdollisuuksia ilmaista itseään. Väentuvan puun oksat kantavat monenlaista hedelmää.

Vuonna 2025 Väentuvan oksat ovat aiempien vuosien tavoin levinneet laajalle ja antaneet suojaa maailman myrskyiltä. Olemme tarjonneet monille mahdollisuuden osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen sekä kokemuksen siitä, että jokainen on arvokas. Yhteisöllisyyden voimalla Väentuvan puu kasvaa ja kantaa hedelmää myös tulevina vuosina.

Katri Karjula
Hankepäällikkö
Bottom-Up -hanke

Päihdekuntoutuskoti Seukkala

Päihdekuntoutuskoti Seukkala on Väentupa ry:n yksikkö, jossa tarjotaan kuntouttavaa yhteisöllistä asumista sekä yhteisöllistä päihdekuntoutusta riippuvuusiin, mielenterveyden tai muiden elämänhallinnan haasteiden kanssa kamppaileville henkilöille. Seukkalan työskentelyn perustana ovat kristilliset arvot, jokaisen kohtaaminen ainutkertaisena ja arvokkaana persoonana sekä yhteisökuntoutuksen periaatteet.

Seukkalan kuntouttava ohjelma koostuu yhteisö-, ryhmä- ja yksilötyöskentelystä. Jokaisella asiakkaalla on omaohjaaja, jonka kanssa hän sopii henkilökohtaisia keskusteluja tarpeidensa mukaisesti. Omaohjaajatyöskentely sisältää käytännön asioiden hoitamista ja arjenhallintaan liittyvien taitojen vahvistamista yhteisen tekemisen kautta. Viikko-ohjelmaan sisältyvissä teematuokioissa keskustellaan riippuvuuteen, siitä toipumiseen sekä elämänhallintaan liittyvistä teemoista. Yhteisöllisyys on läsnä kaikessa Seukkalan toiminnassa, esimerkkeinä yhteisöpalaverit, vastuutiimit, yhteinen toiminnallisuus ja Green Care-toiminta.

Seukkalassa on mahdollisuus sielunhoidolliseen työskentelyyn, jos asiakas kokee hengelliset asiat tärkeinä tai haluaa niitä pohtia yhdessä. Työskentelyn ytimessä ovat armollisuus, itseensä tutustuminen, Jumalan armon kokeminen ja itsensä hyväksyminen. Tulevaisuutta pohditaan ja suunnitellaan toivon näkökulmasta. Hengellisissä tilaisuuksissa käymistä tuetaan ja niihin järjestetään mahdollisuuksia, jos asiakkaat näin toivovat.

Seukkalassa oli vuoden 2025 aikana asiakkaita eri hyvinvointialueilta. Eniten paikkoja täyttivät Pohjois-Savon alueelta tulleet asiakkaat. Aikaisempiin vuosiin verrattuna pitkäaikaisten/toistaiseksi voimassa olevien maksusitoumuksien määrä kasvoi merkittävästi. Käyttöaste vuonna 2025 oli 65,9.

Vuodelle 2025 asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Lähettävien tahojen ja yhteistyöverkostojen tietoisuus Seukkalan kuntouttavasta yhteisöllisestä asumisesta lisääntyi ja vuoden aikana suurin osa Seukkalassa olleista asiakkaista tuli meille yhteisöllisen asumisen päätöksellä. Lähettävät tahot huomioivat myös kuntouttavan lähestymistavan osana yhteisöasumista ja saimmekin siitä usein positiivista palautetta. Sosiaalityöntekijät kertoivat tämän myös vaikuttaneen heillä halun lähettää meille uusia asiakkaita.

Päihdekuntoutuskoti Seukkala

2/2

Tarkastelimme ja pyrimme kehittämään toimintamme sisältöä pääosin pitkäaikaisella sopimuksella olevan asiakaskuntamme tarpeita vastaavaksi. Ryhmätyöskentelyn toteuttamisen tapaa muokattiin. Pohjana kehittämisessä oli asiakkaiden kanssa käyty keskustelu ja heiltä saatu palaute. Arjenhallintaa vahvistavien vastuutiimien toimintaa vahvistettiin. Tiimit tarjosivat hyvän alustan osallistua, kantaa vastuuta ja vaikuttaa yhteisen kodin asioihin.

Kuntouttavaa työtoimintaa pystyttiin vuoden 2025 alkupuolella toteuttamaan hyvin. Syksyllä 2025 sen osuus väheni Keski-Suomen hyvinvointialueella tehtyjen uusien linjausten vuoksi.

Asiakkaille esiteltiin aktiivisesti mahdollisuutta osallistua seurakuntien tilaisuuksiin ja tutustua eri seurakuntiin. Osallistuminen vaihteli asiakkaiden kiinnostuksen ja jaksamisen mukaan. Väentuvan oma Liekki-raamattupiiri kokoontui säännöllisesti kahden viikon välein, vuorotellen Seukkalassa ja Kievarin tai Ketorinteen asumisyksiköissä. Vuoden aikana Seukkalan ohjelmaan nousi säännöllisesti kerran viikossa pidettävä esirikoushetki, jota yhteisöllisen asumisen asiakkaat ja kuntouttavassa työtoiminnassa olleet henkilöt pitivät tärkeänä.

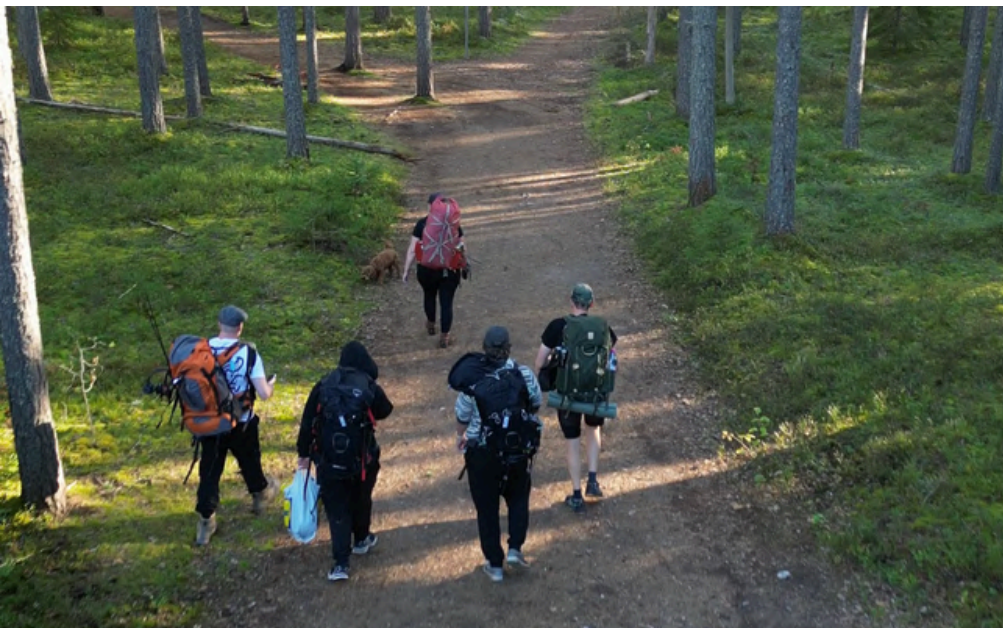
Kievari

Kievarin asumisyksikkö tarjoaa yhteisöllistä asumispalvelua päihteettömyyteen sitoutuneille päihde- ja mielenterveyskuntoutujille sekä muille asumisen ja arjen tukea tarvitseville. Kievarilla on vapaista asunnoista riippuen myös mahdollisuus kriisimajoitukseen, jos asunnon- ja avuntarve on pikainen. Yksikkö käsittää 19 päihteetöntä tukiasuntoa.

Yhteisöllisyys ja vertaistuki tukevat osaltaan kuntoutumista ja päihteettömyyttä sekä arjen opettelua. Asukkaat voivat osallistua ohjattuihin keskusteluryhmiin, liikuntaryhmiin, retkille sekä opetella arjen taitoja tuetusti. Kievarilla saa henkilökohtaista keskusteluapua sekä ohjausta ja tukea arjen toimintoihin, lääkehoitoon, talousasioihin ja muihin jokapäiväisiin asioihin.

Vuodelle 2025 asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Yhteisiä viikoittaisia toimintoja lisättiin ja asiakkaat olivat aktiivisesti mukana toiminnassa ja sen suunnittelussa. Asiakkaita saatiin aktivoitua mukaan mm. paintballiin, yön yli retkeilyyn ja kartingiin. Väentuvan liikuntaryhmät säilyttivät suosionsa Kievarin asiakkaiden kesken.

Kievarin päiväkeskuksen toiminta ja aktiviteetit ovat vakiintuneet ja asukkaat käyttävät päiväkeskusta aktiivisesti, myös iltaisin. Kievarin asukasmäärä kasvoi tavoitteiden mukaisesti vuoden 2025 aikana Kievarin asumisyksikön käyttöasteen ollessa 92,5 %.

Ketorinne

Ketorinne on vahvemman tuen yhteisöllisen asumisen yksikkö Laukaan kirkonkylän tuntumassa. Asunnot on tarkoitettu pääasiassa päihde- ja mielenterveyskuntoutujille sekä muille asumisen tukea tarvitseville. Asiakkailta edellytetään sitoutumista päihteettömyyteen ja toivotaan yhteisöllistä asennetta. Ketorinne tarjoaa asiakkailleen päihteetöntä ja turvallista arkea.

Ketorinteellä on valmius nopeaan kriisiasumiseen kalustetun kriisiasunnon mahdollistaessa tuen piiriin pääsyn kriisi- ja asunnottomuustilanteissa. Ketorinteen asunnot soveltuvat liikuntarajoitteisille hissien, esteettömien WC-tilojen ja poistettujen kynnysten ansiosta.

Asiakkaat saavat tukea päihteettömyyteen, lääkehoitoon, terveyden seurantaan, asiointeihin ja hygienian hoitoon. Toiminnassa painottuvat yhteisöllisyys, vertaistuki ja hyvää vuorokausirytmää tukevat päivittäiset aamunavaukset. Tavoitteena on asiakkaiden toimintakyvyn tukeminen ja kuntoutumisen vahvistaminen. Ravitsemusta tuetaan päivittäisillä aterioilla aamupalasta iltapalaan. Henkilökunta on paikalla päivittäin klo 7–20, ja päivystäjä on tavoitettavissa puhelimitse ympäri vuorokauden.

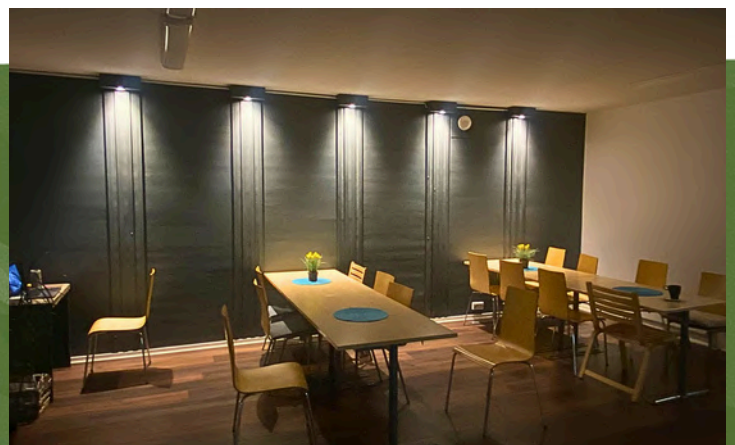
Vuodelle 2025 asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Ketorinteen asiakaspaikat olivat lähes täynnä ja muutamia asiakkaita odottaa myös vapautuvia paikkoja. Asuntojen käyttöaste oli 96,5 %. Henkilökunta suoritti lisäkoulutuksia osaamisen vahvistamiseksi. Työntekijöiden vastuualueita selkeytettiin laadukkaan ja tasalaatuisen tuen varmistamiseksi. Työntekijämäärää kasvatettiin vastaamaan paremmin toiminnan ja asiakkaiden tarpeita.

Ketorinteen henkilöstö koostui lähihoitajista, sairaanhoitajasta ja sosionomista. Henkilöstöllä on riittävä lääkehoidon osaaminen sekä vahva motivaatio kehittää ammattitaitoaan. Työntekijöiden vastuualueiden selkiyttäminen ja työnjaon kehittäminen tukivat henkilökunnan jaksamista ja mahdollistivat laadukkaan, asiakaslähtöisen tuen tarjoamisen.

Ryhmätoimintaa ja säännöllisiä viriketoimintoja lisättiin ja monipuolistettiin. Viikoittain toistuvat ryhmätoiminnot vakiintuivat osaksi Ketorinteen arkea, tukien asiakkaiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vuorokausirytmää. Yhteistyötä muiden Väentuvan asumisyksiköiden sekä ulkopuolisten toimijoiden kanssa jatkettiin ja kehitettiin muun muassa vertaistukiryhmien sekä yhteisten aktiviteettien muodossa.

Vuoden 2025 aikana Ketorinteellä järjestettiin monipuolista yhteistä toimintaa. Asiakkaat osallistuivat laavuretkiin, museovierailuihin, kesäteatterikäynteihin. Lisäksi käytiin Jyväskylässä Valon kaupunki -tapahtumassa. Retket ja tapahtumat tukivat asiakkaiden sosiaalista kuntoutumista, osallisuutta ja elämänhallintaa sekä vahvistivat yhteisöllisyyttä.

Vuoden 2025 aikana Ketorinteellä toteutettiin useita merkittäviä remontteja ja kehittämistoimenpiteitä (kts. sivu 12.). Tehdyt remontit lisäsivät ulkoilutoiminnan viihtyvyyttä, toiminnan sujuvuutta sekä yleistä asiakasviihtyvyyttä.

Mäkitupa

Mäkitupa on yhteisöllisen asumisen yksikkö Laukaan kirkonkylän läheisyydessä, joka tarjoaa 20 vuokrasuhteeseen perustuvaa asuntoa ihmisille, joilla päihteet ovat osa elämää eikä päihteettömyys ei ole ensisijainen tavoite. Mäkituvalla turvataan niiden ihmisten asuminen joilla olisi muutoin vaikeuksia saada asuntoa vapailla vuokramarkkinoilla tai pärjätä ilman Mäkituvan tarjoamaa tukea ja turvattua asumista. Mäkitupa jatkoi vuonna 2025 vaikeassa elämäntilanteessa olevien ihmisten tukemista. Toimintaan on kohdennettu Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöavustusta.

Mäkituvan toiminta on ehkäissyt asunnottomuutta ja tukenut asumisen jatkuvuutta. Mäkitupa tarjosi turvallisen asumisympäristön ja perusturvaa asunnottomille ja asunnottomuuden uhan alla oleville henkilöille myös ilman asumisen palveluiden sopimusta. Aasukkaille toimitettiin ruokaa, neuvontaa ja psykososiaalista tukea ja heidän arkeaan tuettiin muun muassa kuljetus-, siivous- ja terveystalveilla.

Toiminta kohdistui erityisesti niihin, joiden tarpeisiin ei ole saatavilla riittäviä sosiaalityön palveluja ja joiden päihteiden käyttö, mielenterveysongelmat tai elämän kriisit vaikeuttavat vakaan asumisen järjestymistä. Toiminta on täydentänyt julkisia palveluja ja vähentänyt sosiaalitoimen kuormitusta. Mäkitupa toimi matalan kynnyksen turvaverkkona ja tuki asukkaiden osallisuutta yhteiskunnassa. Asumisen turvaaminen on toiminnan perusta ja edellytys muiden ongelmien ratkaisemiselle. Aukkaat saivat yksilöllistä ja kokonaisvaltaista tukea arjen sujumiseen. Asuminen oli mahdollista myös päihteiden käytön jatkuessa.

Vuodelle 2025 asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Mäkituvan asuntojen käyttöaste vuonna 2025 oli 62,5 %.

Asiakaspalautteissa tuki on koettu korvaamattomaksi:

"Väentuvan tuen avulla ollaan vältytty varmalta asunnottomuudelta, ja tuki on ollut korvaamatonta."

"Asun Väentuvan vuokraamassa kämpässä. Sain kämpän vaikeassa elämäntilanteessa, ja se helpotti elämää huomattavasti!"

Honkatupa

Honkatupa on tuetun asumisen yksikkö, jossa asukkaat elävät itsenäisesti ilman jatkuvasti paikalla olevaa henkilökuntaa. Henkilökunta käy yksikössä sovitusti ja tarpeen mukaan. Yhdessä asunnoista asuu Honkatuvan ohjaaja, joten tukea on saatavilla myös iltaisin ja viikonloppuisin. Lisäksi asukkailla on mahdollisuus olla ympäri vuorokauden yhteydessä Väentupa ry:n päivystäjään.

Honkatupa sijaitsee rauhallisessa maalaismiljöössä lähellä Laukaan palveluja. Yksikössä on kuusi erikokoista tukiasuntoa, toimisto sekä sauna. Yksi asunnoista oli kuluneen vuoden aikana vuokrattavissa myös Airbnb:n kautta, ja majoituksia kertyi kohtuullisesti. Vuoden aikana remontoitiin päiväkeskuksen tilat tukiasunnoksi.

Honkatuvalla asiakkaille tarjottiin tukea muun muassa kauppa- ja virastoasioissa, keskusteluapua sekä ohjausta erilaisiin sähköisen asiointin tarpeisiin. Jokaiselle asiakkaalle laadittiin henkilökohtainen tuki- ja palvelusuunnitelma, jossa määriteltiin tuen tarve ja määrä. Asukkailla oli myös mahdollisuus osallistua Väentupa ry:n muuhun toimintaan ja erilaisiin ryhmätoimintoihin.

Lisäksi asukkaita tuettiin terveellisissä elämäntavoissa osana arjen ohjausta. Ohjaajat kannustivat asukkaita säännölliseen liikkumiseen, terveelliseen ruokailuun ja hyvään päivärytmiin. Yhteisiä kävelylenkkejä tehtiin säännöllisesti, ja asukkaita rohkaistiin löytämään itselleen sopivia tapoja huolehtia hyvinvoinnistaan. Honkatuvan asuntojen käyttöaste vuoden 2025 aikana oli 73 %.

SER-Väentupa

Laukaan keskustan läheisyydessä Katajamäentiellä toimii Väentupa ry:n SER-halli, jossa kierrätetään sähkö- ja elektroniikkaromua. Yksityistalouksista tuleva SER-jäte vastaanotetaan ja lähetetään purettavaksi. Vastaanottotilanteessa uudelleenkäytettäväksi arvioidut laitteet testataan, korjataan ja laitetaan myyntiin Retrokeitaalle. SER-Väentuvalla on sähkölaitekorjaamo-oikeudet. SER-toiminnan ohessa myydään 2-laadun vaneria, suunnitellaan ja valmistetaan vanerituotteita, käsitellään autonrenkaita kierrätystä varten sekä tarjotaan pesupalvelua matoille.

Kierrätyskeskuksessa korjataan ja huolletaan kodinkoneita kuten pesukoneita, mikroja ja kylmälaitteita. Ehjät koneet hyödynnetään omassa toiminnassa tai myydään. SER-hallin tiloissa toimivat myös Väentuvan kuljetuspalvelut. Teemme edullisia muuttoja Väentuvan asukkaille ja tarjoamme muuttopalvelua myös Väentuvan ulkopuolisille asiakkaille. Toiminnalla on liikennöintilupa.

Toiminnan tavoitteena on antaa haasteellisessa työmarkkina-asetuksessa oleville ihmisille hyödyllistä ja järkevää työtä. Toiminta edistää kiertotaloutta ja sosiaalista osallisuutta sekä tukee yhdistyksen yleishyödyllistä ja yhteiskunnallista tehtävää. Työntekijät työskentelevät työkokeilussa, kuntouttavassa työtoiminnassa ja palkkatuella. Toiminnassa pyritään ottamaan huomioon työntekijöiden kuntoisuus ja elämäntilanne, rakentamalla jokaiselle sopiva tehtävä, työkierto ja opastus. Työt pyritään järjestämään niin, että toimintaa voidaan ylläpitää ja kehittää myös jatkossa.

Vuoden 2025 aikana kuntouttavan työn väkimäärä SER-Väentuvalla pieneni radikaalisti. Uusia maksusitoumuksia ei enää myönnetty Hyvinvointialueen talousvaikeuksista johtuen. SER-Väentuvan kalustolle tehtiin vuonna 2025 laajoja huoltoja, jonka lisäksi muutto- sekä kuljetuskäytössä ollut pakettiauto vaihdettiin uudempaan.

Vuoden 2025 aikana myydyin vanerin sekä vastaanotetun sähköromun määrä väheni edellisvuosiin verrattuna. Väentuvan palveluntarjontaa Katajamäentiellä supistettiin digituen sekä tietokonehuollon toimintojen siirryttyä kokonaan Retrokeitaan digitukipisteen tiloihin. Mattopesula toimi hienosti ja lisäsi asiakasmääräänsä. Keväällä SER-Väentuvalle tehtiin osin SER-Väentuvan työntekijöiden voimin laajentava keittiöremontti, joka toi ruokailutiloihin lisää pöytätilaa sekä keittiötyöskentelyaluetta.

Kierrätysmyymälä Retrokeidas

Retrokeidas on Laukaassa toimiva kierrätysmyymälä ja kirpputori, joka ottaa vastaan käyttökelpoista, puhdasta ja ehjää lahjoitustavaraa. Retrokeitaan tuotto menee lyhentämättömänä mielenterveys- ja päihdetyöhön sekä tilojen ja henkilöstön ylläpitoon.

Vuosi 2025 näyttäytyi Kierrätysmyymälä Retrokeitaalle kasvun, vakiinnuttamisen ja yhteisöllisyyden vahvistamisen vuotena. Kiinnostus kestävämpään kuluttamiseen on kasvanut ja yhä useammat asiakkaat suosivat käytettyä uuden ostamisen sijasta. Muutoksen taustalla on ekologiset, taloudelliset ja esteettiset syyt. Olemme vastanneet kasvaneeseen kysyntään tarjoamalla laadukkaita, huolella läpikäytyjä ja valikoituja second hand -tuotteita asiakasystävälliseen hintaan.

Retrokeidas työllisti vuoden 2025 aikana yhteensä noin 20 henkilöä kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilun, avotyötoiminnan, vapaaehtoistyön, palkkatukityön, palkkatyön ja opiskelijaharjoittelijoiden muodossa. Työllisyys- ja opintopolkuja tukevia Paikko -todistuksia kirjoitettiin vuoden 2025 aikana useille Retrokeitaan työntekijöille.

Retrokeitaan tiloista löytyy Huoltokeidas, jossa tarjotaan pyöräkorjaamo- ja luistimien teroituspalvelua. Bottom up- hankkeen työnhakutupa on tarjonnut matalan kynnyksen palvelua työllistymiseen ja koulutukseen liittyvissä asioissa. Myymälän puolella on toiminut maksullinen digitukipiste, jossa tarjotaan apua tietokone- ja älylaiteongelmiin kotikäyntimahdollisuudella.

Rakennuksen toisessa päässä on toiminut tauotta ruoka-avun jako kaksi kertaa viikossa jakaen ruoka-apua tarvitseville maanantaisin ja torstaisin. Uutena palveluna Retrokeitaalle avattiin syksyllä Väentuvan Lainaamo, josta voi lainata laadukkaita retkeily- ja liikuntavarusteita. Vapaasti lainattavia tuotteita on saatavilla sekä pantittomina, että pantillisina tuotteina.

Viime vuoden tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti hyvin. Henkilökunnan taustatilojen siisteystaso pääsi välillä huononemaan aika ajoin saapuvien suurten lahjoitusmäärien takia. Siisteysongelma korostui kesällä. Retrokeidas toimi kalenterivuoden kierron mukaisesti huomioiden sesongit ja juhlapyhät erillisinä teemoina omine tarjouksineen ja tapahtumineen.

Koko vuoden ajan tiistaisin Retrokeitaan kahvipisteellä pyöritettiin Bingoa, joka muodostui suosituksi tapahtumaksi. Kahvipiste toimi asiakkaille merkittävänä kohtaamispaikkana yhteisöllisine keskusteluineen ja kohtaamisineen. Kadulle avautuvaan näyteikkunaan asennettiin uudet kohdevalot, jotka mahdollistivat täysin uudistetuttujen näyteikkunoiden rakentamisen, mukaan luettuna mm. suuren suosion saanut jouluikkuna.

Huoltokeidas

Kierrätysmyymälä Retrokeitaan yhteydessä toimiva Huoltokeidas tarjoaa laukaalaisille monipuolisesti huoltopalveluja. Toimintaan kuuluu vanhojen polkupyörien kunnostus myyntiin. Huoltokeitaan toiminta tukee täten kiertotaloutta sekä tarjoaa paikallisen ja edullisen vaihtoehdon kotitalouksien käyttötavaran huoltoon ja kunnossapitoon.

Palveluiden monipuolistamiseksi ja laadun kehittämiseksi alkuvuodesta teroitus- ja suksihuoltovälineistöä uusittiin. Suksihuoltopalvelut olivat talven sesonkiaikaan todella suosittuja. Kokonaisuudessaan Huoltokeidas kasvatti asiakaskuntaansa vuoden 2025 aikana ja monet asiakkaat ottivatkin sen omakseen.

Vuonna 2025 palveluvalikoimaan kuului muun muassa:

- Polkupyörien korjaus (myös sähköpyörät, lukuun ottamatta elektroniikkavikoja)
- Suksien huolto ja voitelu
- Luistinten teroitus

Huoltokeitaalla työskenteli vuonna 2025 kaksi palkkatuetta henkilöä, joista toinen myös palkkatuen jälkeen.

Terveyskeskuksen kahvio

Väentupa jatkoi Laukaan terveysaseman kahvion toimintaa koko vuoden 2025 ajan. Kahvio oli hyvin hoidettu, ja siellä kävi asiakkaita keskimäärin noin 50 päivässä. Kahvion henkilökunta valmisti myös lounassalaatteja terveysaseman henkilökunnalle noin 20 salaattia päivässä. Lisäksi kahvio järjesti lääke-esittelykahveja, joista se sai pientä lisätuloa.

Kahvio muodostui vuoden aikana merkittäväksi ja suosituksi osaksi terveysaseman arkea. Asiakkailta saatiin runsaasti positiivista palautetta kahvion palveluista, tuotteiden laadusta sekä henkilökunnan ystävällisyydestä. Kahviota pidettiin viihtyisänä ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkana, jossa asiointi oli helppoa ja luontevaa muun terveysasemakäynnin yhteydessä.

Erityisesti kahvion lounassalaatit saavuttivat vakiintuneen asiakaskunnan. Salaatteja ostivat säännöllisesti terveysaseman työntekijät, ja toiminta ehti vakiinnuttaa oman päivittäisen asiakaskuntansa. Lounassalaattien valmistus ja myynti täydensivät kahvion perustoimintaa ja tukivat toiminnan taloudellista kokonaisuutta.

Vuoden 2025 aikana kahviossa työskenteli yksi kokoaikainen palkkatuettu työntekijä sekä muutamia vapaaehtoisia. Kahvion arki tarjosi mahdollisuuksia työelämätaitojen vahvistamiseen, asiakaspalvelutyökokemuksen kartuttamiseen sekä arjen rytmin ja vastuun harjoitteluun turvallisessa ympäristössä.

Yhteiskunnallisen tilanteen vuoksi kahvioon oli kuitenkin vaikea saada henkilökuntaa eri tukityöllistämisen muodoilla. Henkilöstöressurssien epävarmuus vaikutti merkittävästi toiminnan jatkuvuuden edellytyksiin. Tästä syystä Väentupa päätti lopettaa kahvion toiminnan vuoden 2025 lopussa, vaikka toiminta oli asiakasmäärien, palautteen ja tarpeen perusteella koettu merkitykselliseksi ja hyvin toimivaksi.

Ruoka-aputoiminta

Ruoka-aputoiminta jatkui vuonna 2025 Retrokeitaan yhteydessä. Toimintaa tukivat taloudellisesti Keski-Suomen hyvinvointialue, Laukaan kunta ja Laukaan seurakunta. Ruokajaan toimintaa koordinoi yksi osa-aikainen työntekijä ja toimintaa tuki aktiivinen vapaaehtoisten joukko. Yhteistyö hävikkiruokaa lahjoittavien toimijoiden kanssa jatkui pääosin ennallaan. Loppuvuodesta 2025 toimintaan saatiin mukaan yksi uusi lahjoittaja, K-Market Tiitus Leppävedeltä. Säännöllisiä lahjoituksia saatiin edelleen K-Citymarket Jyväskylä Seppälästä, K-Supermarket Laukaasta ja S-Market Laukaasta. Satunnaisia lahjoituksia saatiin Lidl Laukaasta, Tokmannilta sekä ruoka-apu Lyydiasta Jyväskylästä. Hävikkiuonan haku Laukaan kirkonkylän ja Sydän-Laukaan kouluilta jatkui koko vuoden ajan jokaisena koulupäivänä.

Hävikkiuonan lahjoitusten määrä oli keskimäärin noin 5 400 kilogrammaa kuukaudessa, mikä vastasi pääosin edellisvuoden tasoa. Ruoka-avun tarvitsijoiden määrä Laukaan kirkonkylällä pysyi myös suunnilleen ennallaan. Ruoka-apua vastaanotti noin 140 henkilöä viikossa. Lisäksi ruoka-apua lahjoitettiin edelleen eteenpäin Laukaan sivukylille, jotka hakivat tuotteet omatoimisesti keskiviikkoisin jaettavaksi kylillä. Vuonna 2025 ruoka-apua jaettiin kuudelle sivukylälle: Valkolaan, Vehniään, Leppävedelle, Kuhaniemeen, Kuusaaseen ja Tarvaalaan.

Loppuvuodesta 2025 Kuhaniemi ja Kuusa lopettivat ruoka-avun jakamisen kylillään, koska toiminnan järjestäminen jäi liian pienen vapaaehtoisjoukon vastuulle. Sivukylillä hakijoita oli keskimäärin noin 23 kävijää per kylä, mikä vastasi aiempaa tasoa. Osa ruoasta toimitettiin ruoka-avun verkostojen kautta suoraan ruoka-apua tarvitsevien koteihin yhteistyössä kotihoidon kanssa.

Ruoka-avun toteuttaminen edellytti merkittävää logistiikkaa, koordinoitua ja yhteisöllistä panosta. Ruokaa kuljetettiin vuoden aikana noin 6 000 kilometriä. Vapaaehtoistyötä tehtiin yhteensä 832 tuntia, joita koordinoi ruoka-avun osa-aikainen työntekijä. Toimintaan osallistui myös kuntoutujia, joille ruoka-aputoiminta tarjosi osallisuutta, mielekästä tekemistä ja tukea arjen rytmiin.

Ruoka-avusta tiedotettiin ruoka-apu.fi-verkkosivulla, jossa julkaistiin myös ruoka-apuun liittyviä infoja ja yhteisöllisiä ruoka-apatapahtumia. Yhteisöllisiä ruoka-apatapahtumia järjestettiin Retrokeitaan edustalla Laukaan keskustassa. Vuoden 2025 aikana asiakkaiden ruokapassit siirtyivät digitaaliseen järjestelmään. Uudistus nopeutti asiakkaiden sisäänkirjautumista ruoka-apua noudettaessa verrattuna aiempaan paperikäytäntöön. Myös jonotusajat lyhenivät ja tilastoinnin laatu parani.

Ruoka-aputoiminta helpotti vuonna 2025 merkittävästi laukaalaisten vähävaraisten arkea ja vahvisti heidän perusturvaansa. Toiminta vähensi ruokahävikkiä ohjaamalla käyttökelpoista ruokaa hyötykäyttöön sekä lisäsi yhteisöllisyyttä vapaaehtoistyön ja yhteistyöverkostojen kautta. Ruoka-apu täydensi julkisia palveluja tarjoamalla matalan kynnyksen, nopeasti saavutettavaa apua.

Kiinteistöhuolto ja remontointi

Kiinteistöhuollon tavoitteena on ylläpitää ja parantaa kiinteistöjen kuntoa ja viihtyvyyttä. Asumisyksiköissä asukkailla on mahdollisuus osallistua kiinteistöhuollon tehtäviin omien toiveidensa mukaisesti. Tämä edistää yhteisöllisyyttä, vahvistaa osallisuuden tunnetta sekä tukee asiakkaiden aktiivista roolia arjessa.

Kaikkia vuodelle 2025 suunniteltuja töitä ei ehditty tehdä henkilökunnan määrän vähenemisen vuoksi, joten osa suunnitelluista töistä siirtyi myöhemmäksi. Resurssit pyrittiin kohdentamaan niin, että tärkeimmät työt valmistuivat mahdollisimman nopeasti.

Vuoden 2025 aikana tehdyt remontointi- ja muutostyöt yksiköittäin:

SER-Väentupa

- Keittiö- ja ruokailutilojen laajennus- ja remonttityöt

Ketorinne

- Saunaremontti
- Keittiöremontti
- Monitoimitilan tekeminen
- Liinavaatetilan muutostyöt
- Kellarikerroksen WC-, sauna- ja sosiaalutilojen korjaus
- Kellarikerroksen varastojen kunnostus ja järjestely
- Rännien korjaus
- Ulkopuolisia maalaustöitä
- Pihan kunnostustyöt

Kievari

- Neuvottelutilan muutostyö
- Vesikalusteiden huoltotöitä
- Uusien pihavalojen asennus

Kiinteistöhuolto ja remontointi

Mäkitupa

- Seinien maalaus asuntoon nro. 12
- Kiertovesipumpun sähköjen korjaus
- Perushuoltotöitä; vesikalusteet, lämmitys, yms.

Honkatupa

- Päiväkeskuksen muutostyö asunnoksi

Rokkahalli

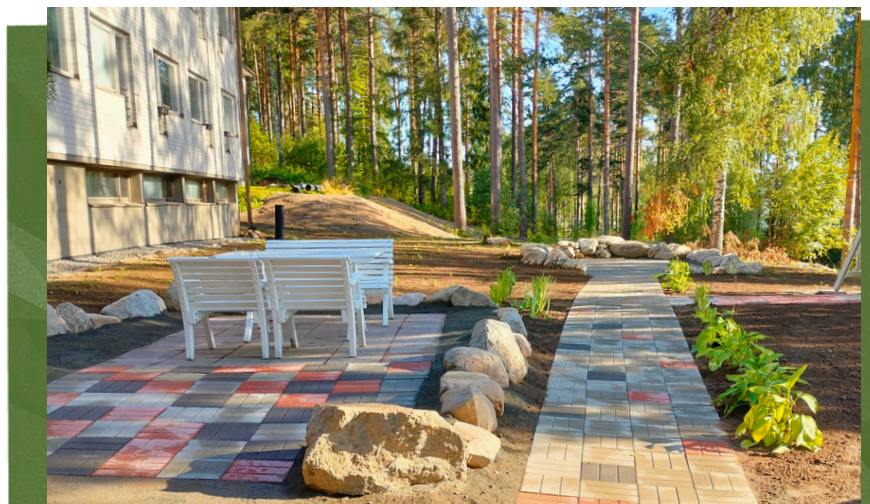
- Sähköpattereiden vaihto

Seukkala

- Lumiesteiden asennus Sointulan katolle
- Ulkoseinien maalaus
- Lattian kunnostus ja seinien maalaus asuntoon nro 1
- Keittiön purku päärakennuksen asunnosta

Tapojoki

- Uusien sähköpattereiden asennus
- Keittiön lattian kunnostus ja lattialämmityksen säätimen vaihto
- Työtasojen kunnostus ja kaappien välitilojen laatoitus
- Seinien maalaus
- Jääkaappipakastimen ja mikroaaltouunin uusiminen
- Sisäsaunan muuripadan siirto ulkosaunaan vanhan tilalle
- Ulko-oven vaihtaminen

Tapojoki

Länsi-Lapissa virtaavan kauniin Äkäsjoen ja pienemmän Tapojoen risteyskohdassa sijaitsee Väentuvan lomakiinteistö Tapojoki. Kolarin taajaman ja Ylläksen välillä oleva kaksikerroksinen isohko hirsitalo on palvellut sekä Väentuvan sisäisiä että ulkoisia asiakkaita monien vuosien ajan mainiona majoitus- ja retkeilytukikohtana.

Tapojoen kiinteistössä on kaikki tarvittavat perusmukavuudet, joihin uusittu saunaosasto sisältyy. Mökkiin mahtuu majoittumaan jopa 25 henkilöä. Mökki soveltuu sijaintinsa ansiosta luontopoluista, tunturiretkeilystä, melonnasta, kalastuksesta tai pyöräilystä kiinnostuneille. Tapojoen mökki soveltuu päihitteettömään käyttöön sekä perheille, pienryhmille että yhdistyksen omien yksiköiden virkistyskäyttöön. Rauhallinen, rentouttava ympäristö perinteiseen Lapin maisemaan yhdistettynä on hyvää vastapainoa hektiselle nykyelämälle.

Vuonna 2025 Väentuvan asumisyksiköt tekivät kaksi matkaa Tapojoelle. Lisäksi Päihdekuntoutuskoti Seukkalan asukkaista ja ohjaajista koostunut ryhmä teki Tapojoelle virkistysmatkan syyskuussa. Muut Tapojoen matkailijat olivat pääosin vuokraajia. Majoittujien määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Kiinteistöön tehtiin vuoden 2025 aikana useita uudistuksia ja remonttitoita. (kts. sivu 13.)

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavan työtoiminnan vuosi 2025 alkoi muutosten tuulten merkeissä. Keski-Suomen hyvinvointialueella tapahtuneet resurssien leikkaukset ja hyvinvointialueen järjestämä oma työtoiminta alkoivat vähitellen heijastua asiakasohjautuvuuteen. Vuonna 2025 kuntouttavassa työtoiminnassa oli osallistujia keskimäärin 23. Heistä kaksi henkilöä oli Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueilta. Heidän lisäksi sosiaalihuoltolain mukaisessa työtoiminnassa oli kolme henkilöä. Asiakkaiden määrän asteittaisesta laskusta huolimatta jatkettiin panostamista laadukkaan valmennuksen ja työtoiminnan järjestämiseen. Näitä toteutettiin toimintayksiköissä, jotka olivat SER-Väentupa, Kierrätysmyymälä Retrokeidas, Väentuvan asumisyksiköt ja Päihdekuntoutuskoti Seukkala.

Monipuolisia työtoiminnan tehtäviä löytyi mm. keittiö- ja siivousalalta, kiinteistönhoidosta, IT-alalta, myynnistä, viestinnästä, polkupyöräkorjaamolta, kierrätys- ja ruoka-aputoiminnasta sekä asumisyksiköiden asiakastyöskentelyn parista. Työtoimintaa ohjasi, suunnitteli ja toteutti työvalmennustiimi, joka koostui vastaavasta ohjaajasta sekä yksilö- ja työvalmentajista. Lisäksi jokaisella osallistujalla oli käytettävissään Väentuvan moniammatillinen tiimi sekä yhteistyöverkosto. Moniammatillinen tiimi tarjosi apua ja tukea esimerkiksi talous- ja asumisasioihin, työllistymiseen ja kouluttautumiseen, hyvinvointiin sekä hengellisyteen. Tarjolla oli laaja valikoima erilaisia liikuntaryhmiä, joissa saattoi harrastaa mm. sulkapalloa, salibandyä ja avantouintia.

Kaikki edellä mainitut työtehtävät, tapahtumat, retket, liikunta- ja kulttuuritoiminta sekä yhteisöllisyys edistivät kuntouttavan työtoiminnan osallistujien psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia sekä osallisuutta. Väentupa toteutti kuntouttavaa työtoimintaa hyvin asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti. Sen vaikuttavuus ilmeni usean henkilön työ- ja toimintakyvyn selkeänä vahvistumisena siten, että he etenivät tavoitteissaan. Osallistujat ansaitsivat PAIKKO-osaamistodistuksia, aloittivat opiskelun ja ammatillisen kuntoutuksen tai siirtyivät muihin työllistämispalveluihin.

Rooli auki -hanke

Rooli auki -hanke aloitti toimintansa syksyllä vuonna 2025 tarjoten maksuttomia ammattilaisten ohjaamia teatterityöpajoja työelämän ulkopuolella oleville 16–64-vuotiaille. Työpajoja oli kolme ja jokainen niistä sisälsi kahdeksan tapaamiskertaa. Lisäksi toteutettiin kaksi infotilaisuutta ja ammattilaisille tarkoitettu keskustelutilaisuus. Hankkeessa oli mukana kaksi ohjaajaa ja se toteutuu 1.8.2025–31.5.2026 välisenä aikana. Rooli auki -hankkeen osarahoittaa Euroopan unionin sosiaalirahasto.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena oli vahvistaa osallisuutta, hyvinvointia ja luottamusta omiin kykyihin sekä tarjota osallistujille mahdollisuus löytää oma ääni ja rooli luovassa toiminnassa. Työpajoissa osallistujat pääsivät kokeilemaan muun muassa improvisaatiota, draamaa, monologia, kirjoittamista ja tarinankerrontaa sekä osallistumaan lavastuksen, puvustuksen ja äänitekniikan tekemiseen, jolloin jokaiselle löytyi oma tapa vaikuttaa ja osallistua.

Yhteistyö Laukaan helluntaiseurakunnan kanssa mahdollisti työpajatoiminnan järjestämisen Kotikulmassa. Työpajoja järjestettiin säännöllisesti viikoittain syksystä alkaen ja keskimääräinen osallistujamäärä oli noin 8 henkilöä per tilaisuus. Hankkeessa aloitti aktiivisesti 28 henkilöä. Toiminta painottui yhdessä tekemiseen, luovan ilmaisun mahdollistamiseen ja osallistujien henkilökohtaisen hyvinvoinnin tukemiseen. Työpajatoiminta huipentui joulukuun viimeiseen työpajaan, jolloin osallistujat esittivät pienelle yleisölle neljä demoesitystä.

Hankkeen osallistujat kertoivat kokemuksiaan, joissa he tunsivat tulevansa nähdyiksi ja kuulluiksi omana itsenään. Palautteen mukaan työpajat lisäsivät yhteenkuuluvuuden tunnetta, vähensivät yksinäisyyttä ja vahvistivat itseluottamusta sekä vuorovaikutustaitoja. Hankkeen kautta osallistujat löysivät uusia ystävyys-suhteita ja merkityksellisiä yhteyksiä, mikä toi arkeen sisältöä ja lisäsi hyvinvointia.

Rooli auki-hanke onnistui tarjoamaan monipuolisen ja turvallisen ympäristön, jossa luovuus sekä yhteisöllisyys tukivat kokonaisvaltaista osallisuutta. Laajentunut näkyvyys ja yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa vahvistivat hankkeen roolia alueellisessa palveluverkostossa. Vuoden 2025 toiminta aloitti ja loi vankan pohjan hankkeen jatkolle ja tukee osallisuuden sekä hyvinvoinnin kehittämistä teatterin keinoin vielä vuonna 2026.

Starttipaja työelämään -projekti

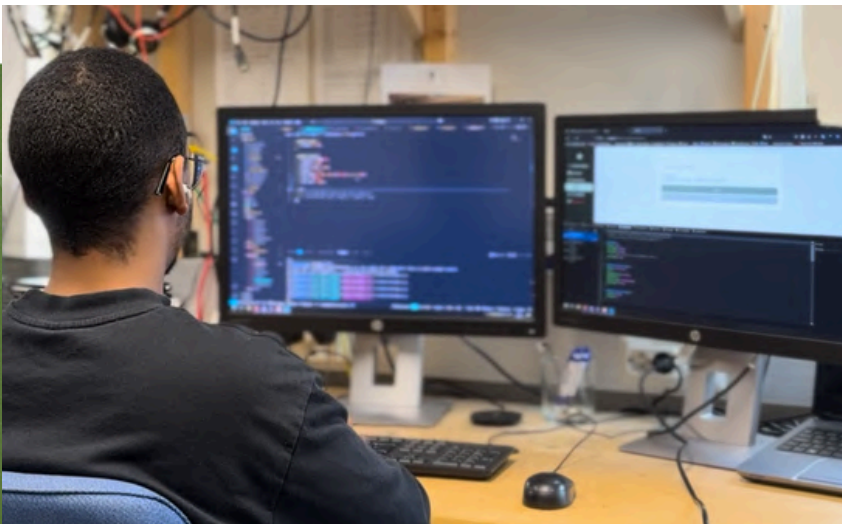
Starttipaja työelämään -projektin kohderyhmänä oli alle 29-vuotiaat nuoret, joille tarjosimme monipuolisia työtehtäviä, laadukasta valmennusta ja mielenkiintoista toimintaa Väentupa ry:n yksiköissä. Viime vuonna projektissa työskenteli 3 ohjaajaa, joista kaksi valmensi nuoria Retrokeitaan digipajalla ja yksi Väentuvan mediapajalla. Nuoria oli vuonna 2025 projektissa mukana yhteensä 23.

Työpajatoiminnan monipuolisuutta kehitettiin vuonna 2025. Uutena toimintona kehitettiin digipajan ohelle mediapaja, jossa nuoria ohjattiin tekoäly-, some- ja mediatyöhön heidän omien kiinnostuksen kohteiden ja halukkuuksien mukaan. Nuorilta saatujen palautteiden mukaan mediapajan toimintaa tullaan jatkamaan ja kehittämään edelleen. Digipajan toimintaa saatiin laajennettua ohjelmistopuolelle, ja useampi valmentautuja pääsi osallistumaan Väentuvan sisäiseen ohjelmistokehittämiprojektiin ammattilaisen ohjauksella.

Yhteistyö Laukaan Kuntokulman kanssa jatkui edelleen vuonna 2025. Ohjattujen viikoittaisten saliryhmien lisäksi valmentautujat kiinnostuivat omatoimitreenaamisesta kuntosalilla. Avantouintiryhmä kokoontui talvisaikaan Laukaan satamassa kahtena aamuna viikossa, jonka lisäksi Väentuvan yhteisellä sählyvuorolla pelattiin sählyä perjantaisin. Lenkkiryhmä kokoontui viikoittain pururadalle ja urheilukentälle yhteiselle juoksulenkillä.

Vuonna 2025 tavoitimme kohderyhmäämme sosiaalisen median avulla sekä esittelemällä Starttipajatoimintaamme paikallisissa tapahtumissa laukaalaisille. Markkinoinnin tavoitteena oli lisätä Starttipajatoiminnan tunnettavuutta paikallisten kesken.

Valmentajat lisäsivät omaa ammatillista osaamistaan kouluttautumalla omatoimisesti omissa osaamisalueissaan ja ammateissaan. Käytyihin opintokokonaisuuksiin lukeutuivat ohjelmistoalan ammattilaisten luennot, somemarkkinoinnin trendeihin perehtyminen luentojen avulla sekä somemarkkinoinnin verkkokurssi. Yksi valmentajista suoritti loka-marraskuussa Työpajatoiminnan ABC -kurssin kehittäkseen omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan nuorisotyöpajatoiminnassa. Kurssilta opittuja hyviä käytänteitä ja työkaluja otettiin Starttipajalla käyttöön jo loppuvuoden aikana.

Bottom up -hanke

ESR+-rahoitteinen Bottom-up-hanke aloitti toimintansa 1.1.2024. Hankkeessa työskentelee kaksi henkilöä täysiaikaisesti. Bottom-Up -hankkeen tukikohtana on toiminut hankkeen alussa Retrokeitaan kierrätysmyymälään remontoitu walk-in ohjaus- ja neuvontapiste, Työnhakutupa. Bottom-up hankkeen päätavoite on edistää 16-64 -vuotiaiden työttömien työnhakijoiden ja työelämän ulkopuolella olevien henkilöiden työllistymistä kehittämällä työllistymistä tukevia palveluita hankkeen kohderyhmälle. Hankkeen tavoitteena on, että kehittämistyön myötä työnhakijat saavat oikea-aikaista ohjausta, tukea ja valmennusta yksilöllisesti kohti työelämää tai opintoja. Matalan kynnyksen periaatteet, matalahierarkkisuus, kohderyhmän osallisuus kehittämistyössä ja ympäristön tarpeet otetaan hankkeessa erityisen hyvin huomioon.

Vuonna 2025 hankkeen toimintamuotoja ovat olleet ryhmävalmennukset, työnantaja- ja oppilaitosvierailut, osallistujaraadit sekä yksilöohjaus. Lisäksi Työnhakutupa on ollut auki arkipäivisin kello 9-12 tai 12-15.

Vuoden 2025 aikana on toteutettu 6 ryhmävalmennusta. Hankkeen tavoite 26 ryhmävalmennuksesta kohderyhmälle saatiin vuoden aikana täyteen.

- 21.2. Asiakaspalvelijan osaaminen esiin (Kotikulma, Laukaa)
- 24.3. Oman osaamisen tunnistaminen (Työnhakutupa, Laukaa)
- 26.5. Osaaminen ja vahvuudet esiin (Uurainen)
- 3.6. Verkostot työnhaussa (Työnhakutupa, Laukaa)
- 9.9. Oman osaamisen tunnistaminen (Työnhakutupa, Laukaa)
- 16.9. Osaamisen sanoittaminen ja CV (Työnhakutupa, Laukaa)

Vuoden 2025 aikana tehtiin 11 työnantaja- ja oppilaitosvierailua eri puolille Keski-Suomea.

- 16.1. Laukaan Talopalvelu (Laukaa)
- 30.1. Keskimaa työnantajana (Työnhakutupa, Laukaa)
- 19.2. Ruoka-apu Lyydia (Jyväskylä)
- 26.3. K-Citymarket Seppälä (Jyväskylä)
- 24.4. Prisma Seppälä (Jyväskylä)
- 27.5. Hattaralla (Äänekoski)
- 12.8. Aseman Kirppari ja putiikki (Hankasalmi)
- 25.9. Rekrymessut (Jyväskylä)
- 28.10. Urban Bistro & Revolution -ravintolat sekä Lutakko/ Jelmu ry (Jyväskylä)
- 2.12. Jamkin Työpäivä - tapahtuma (Jyväskylä)

Bottom up -hanke

Lisäksi hankkeen toiminnan ja työllistymistä tukevien palveluiden kehittämiseksi on järjestetty vuoden aikana yhteensä 11 osallistujaraatia. Osallistujaraadeissa on keskusteltu hankkeen kohderyhmän kanssa laajasti työllistymisen edistämiseen liittyvistä aiheista, mm. opiskelusta, työkokeilusta, työhyvinvoinnista sekä työllistymisen tukipalveluista ja niiden saatavuudesta. Osallistujaraatien avulla on voitu Bottom-Up -mallin rakentamisen lisäksi kehittää hankkeen toimintaa mahdollisimman hyvin kohderyhmää palvelevaksi.

Yksilöohjausta on annettu ohjattavien tarpeen mukaan. Yksilöohjauksessa on keskitytty erityisesti oman alan löytämiseen, osaamisen tunnistamiseen ja sanoittamiseen, työnhaun asiakirjojen muotoiluun, osaamisen markkinoimiseen sekä digitaaliseen työnhakuun.

19.11.2025 järjestettiin Äänekosken kaupungintalon valtuustosalissa Meidän alue, meidän yhteistyö - yhdessä työllisyyttä Pohjoiseen Keski-Suomeen -tapahtuma, jonka toteutuksesta vastasivat hankkeen työntekijät. Suunnittelussa ja toteutuksessa olivat mukana myös Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, Sininauhaliitto, Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue sekä Live -säätio. Yhteiskehittämistapahtuman tarkoituksena oli tuoda työllisyyden edistämisestä kiinnostuneet yhteen yli sektorirajojen. Tapahtumaan kokoontuikin noin neljäkymmentä osallistujaa eri sektoreilta ja eri puolilta pohjoista Keski-Suomea. Osallistujajoukossa korostui kuntien, järjestöjen ja oppilaitosten edustus. Alustavat puheenvuorot pitivät Keski-Suomen kuntien, Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen, Hyvinvointialueen sekä järjestösektorin edustajat, joiden jälkeen työpajaosuudessa keskityttiin alueella työllisyyden edistämisen parissa tehtävään yhteistyöhön ja siihen, miten sitä voidaan kehittää.

Hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut vuoden aikana kahdesti, 13.5. sekä 13.11. Vuoden aikana ohjausryhmän kokoonpano muuttui ja siihen kutsuttiin mukaan Pohjoisen Keski-Suomen Työllisyysalueen sekä Laukaan Yrittäjät ry:n edustajat.

Vuonna 2025 työllisyyspalveluiden rakenneuudistus näkyi myös Bottom-Up -hankkeen toiminnassa. Työllisyysalueiden aloitettua ja vakiinnutettua toimintansa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta tuli merkittävä kumppani osallistujien ohjaamisessa hankkeen toimintaan sekä hankkeen toiminnan markkinoimisessa kohderyhmälle. Vuoden aikana Bottom-Up -hankkeen muita merkittäviä yhteistyökumppaneita ovat olleet Laukaan työllisyyspalvelut, Keski-Suomen Hyvinvointialue, Laukaan nuorisopalvelut, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, Sininauhaliitto, Laukaan Yrittäjät ry sekä Keski-Suomen Yrittäjät ry.

Osallisuushanke OsaX

Vuosi 2025 oli Osallisuushanke OsaXin viimeinen toimintavuosi. Hankkeessa työskenteli kaksi kokoaikaista työntekijää. Vuosi sujui kokonaisuudessaan erittäin hyvin, sillä toiminta oli vakiintunutta, tunnettua ja vastasi selkeästi kohderyhmän tarpeisiin. Osallisuutta, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä edistävää toimintaa pystyttiin toteuttamaan suunnitelmallisesti ja monipuolisesti koko vuoden ajan.

Vuonna 2025 hankkeen asetettu tavoitetaso oli 70 osallistujaa, mutta toimintaan osallistui yhteensä 121 uutta henkilöä. Käyntejä eli kohtaamisia vuoden ajalle kertyi yhteensä noin 1400. Toiminta tavoitti laajasti työelämän ulkopuolella olevia aikuisia Laukaan, Äänekosken ja Konneveden alueelta. Pääteettömän päiväkeskus OsaXCornerin rooli korostui edelleen matalan kynnyksen kohtaamispaikkana. Hankkeessa havaittiin selkeästi, että matalan kynnyksen toiminnalle on alueella suuri ja jatkuva tarve, myös henkilöille, joilla on aktiivista päihteiden käyttöä ja jotka muuten jäivät palveluiden ulkopuolelle.

Toiminta sisälsi tuttuun tapaan yhdessä tekemistä, ryhmiä, teemapäiviä, retkiä, vierailuja sekä arjen tukea. Osallistujille tarjottiin mahdollisuuksia sosiaaliseen kanssakäymiseen, mielekkääseen tekemiseen ja turvalliseen läsnäoloon. Toiminta tuki päivärytmiä, mielen hyvinvointia ja osallisuuden kokemuksia. Yhteinen ruoanlaitto, yhteisruokailut, retket ja vierailut olivat osallistujille merkityksellisiä.

Hankkeen merkitys näkyi erityisesti osallistujien kokemuksissa kohtaamisesta ja hyväksynnästä:

"Ihminen kohdataan ihmisenä, tasa-arvoisena, monta kertaa olen saanut purkaa sydäntäni."

"Ihmisten lämmin henkinen kohtaaminen. Matalan kynnyksen toimintaa, johon on ollut helppo lähteä mukaan."

Loppuvuodesta 2025 hankkeessa kerättiin koko hankkeen ajalta osallistujapalautetta, johon vastasi yhteensä 41 henkilöä. Palaute oli erittäin myönteistä, ja hankkeen toiminta koettiin tärkeänä, merkityksellisenä ja monille jopa elintärkeänä osana arkea. Osallistujat kuvasivat hankkeen vähentäneen yksinäisyyttä, lisänneen sosiaalisia kontakteja ja tuoneen sisältöä elämään.

Palautteissa nousi esiin myös hankkeen merkittävä rooli asumisen turvaamisessa: osallistujat kuvasivat saaneensa hankkeesta konkreettista apua asioiden hoitamiseen, mikä on tukenut arjen hallintaa ja osaltaan jopa ehkäissyt asunnottomuutta. Lisäksi päihteetön

päiväkeskustoiminta tarjosi monille mahdollisuuden viettää päihteettömiä päiviä turvallisessa ympäristössä, mikä koettiin tärkeänä tukena hyvinvoinnille ja elämönhallinnalle. Näiden vaikutusten perusteella hankkeen toiminta on ollut erittäin kustannustehokasta, sillä suhteellisen pienillä resursseilla on voitu tukea osallistujien asumisen säilymistä, ehkäistä syrjäytymistä ja vähentää raskaampien ja kalliimpien palvelujen tarvetta.

Osallisuushanke OsaX

Vuonna 2025 hankkeeseen valmistui myös yksi ammattikorkeakoulun opinnäytetyö (<https://www.theseus.fi/handle/10024/894030>), jossa tarkasteltiin osallistujien kokemuksia hankkeen vaikutuksista. Opinnäytetyön mukaan hankkeen toimintaan osallistuminen kohensi selkeästi mielialaa ja tuki sosiaalista toimintakykyä. Haastatteluissa nousi vahvasti esiin toiminnan merkitys turvallisena paikkana, jossa voi olla oma itsensä, kohdatuksi tuleminen on yksilöllistä ja sosiaalisia tilanteita voi harjoitella omaan tahtiin.

“Sitten kun menee kotiin, on ihan eri ihminen. Piristää kun täällä käy.”

Hankkeen päätöstä juhlistettiin marraskuussa 2025 Tupaswillassa, missä kokoonnuttiin yhdessä osallistujien kanssa muistelemaan hankkeen matkaa ja merkitystä. Päätöstilaisuus korosti hankkeen yhteisöllistä ja lämminhenkistä luonnetta. Hankkeen päättyminen herätti osallistujissa huolta tulevasta. Palautteissa nousi vahvasti esiin toive toiminnan jatkumisesta:

“Surullista, että hanke loppuu! Se on ollut monelle todella tärkeä paikka.”

“Tämä hanke olisi saanut jatkaa, koska nyt moni jää vaille matalan kynnyksen paikkaa.”

Kokonaisuudessaan Osallisuushanke OsaX osoitti viimeisenä toimintavuotenaan selkeästi, että matalan kynnyksen, päihteetön ja ihmislähtöinen toiminta on merkittävä osa paikallista hyvinvointia ja palveluverkostoa. Kokonaisuutena hanke on ollut poikkeuksellisen vaikuttava ja kustannustehokas, sillä se on tarjonnut oikea-aikaista tukea, vahvistanut osallistujien arjen hallintaa ja ehkäissyt ongelmien kärjistymistä sekä raskaampien ja yhteiskunnalle huomattavasti kalliimpien palvelujen tarvetta.

Kiitos kaikille hankkeen osallistujille sekä yhteistyöverkostoille ja kumppaneille, joiden panos on ollut keskeinen hankkeen onnistumisessa. Haluamme esittää lämpimät kiitoksemme Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskenttä STEAlle Osallisuushanke OsaXin mahdollistamisesta. Ilman tätä tukea hankkeen merkittäviä hyvinvointi- ja osallisuusvaikutuksia ei olisi voitu saavuttaa.

Hyvän huomisen kylät -hanke

Hyvän huomisen kylät -hanke on Väentupa ry:n ja JAPA ry:n yhteishanke, joka toteutetaan ajalla 16.8.2024–31.7.2026. Hanke saa EU:n maaseuturahaston tukea Leader Jyväsriiheltä ja on valittu Jyväsriihen strategiaikauden Älykkäät kylät -hankkeeksi.

Hankkeen tavoitteena on edistää kiertotaloutta ja ekologista ajattelua Laukaan kylissä vähentämällä jätteen määrää, lisäämällä tavaroiden kunnostusta ja uusiokäyttöä sekä vahvistamalla kylien kestävyyttä ja luonnon monimuotoisuutta. Lisäksi hanke pyrkii syventämään yhteistyötä asukkaiden, yhdistysten, yritysten ja Laukaan kunnan välillä.

Vuosi 2025 oli hankkeen ainoa kokonainen toimintavuosi. Toimintaa toteutettiin suunnitelmallisesti ja laajasti. Ilmasto-, kiertotalous- ja luontotekoja toteutettiin yhteistyössä hankkeeseen valikoituneiden kylien - Vehniän, Laukaan kirkonkylän ja Valkolan kylien kanssa ja yhteistyö jatkui tiiviinä koko vuoden ajan.

Hankkeen verkostotyö vahvistui vuoden 2025 aikana. Yhteistyötä tehtiin kyläyhdistysten, Laukaan kunnan, oppilaitosten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuoden aikana järjestettiin useita tapahtumia ja työpajoja. Näitä olivat muun muassa vaatteiden korjaustreffit, linnunpönttö- ja siilin talvipesäpajat, kierrätysmateriaaleista valmistettujen korujen työpajat sekä vieraslajien torjuntatalkoot. Lisäksi toteutettiin pörriäisniittyjen perustamista, uimarantojen kunnostuspajoja, romujen keräyspajoja, kestävän joulun työpajoja, energianeuvontainfotilaisuuksia ja kierrätysinfoja. Retrokeitaalle perustettu kudontanurkkaus jatkui koko vuoden ajan, ja toimintaa täydensi heijastinpuu. Hankkeessa perustetulla Ekotuvalla Laukaan kirkonkylällä jatkettiin uusiotuotteiden valmistusta ja materiaalihävikin vähentämistä.

Vuoden 2025 aikana Hyvän huomisen kylät -hankkeessa syntyi idea lainaamotoiminnan käynnistämisestä Laukaaseen osana kestävää ja yhteisöllistä arkea. Varsinaisen lainaamotoiminnan perustamista varten Väentupa haki erillisen pienhankerahoituksen, jonka puitteissa lainaamo toteutettiin hankkeen ulkopuolisena, mutta hankkeen kehittämistyöhön pohjautuen. Lainaamo avattiin syksyllä 2025. Väentuvan lainaamoon voi käydä tutustumassa osoitteessa vaentupa.fi/lainaamo.

Hankkeen toimintaa ja tapahtumia on voinut seurata hankkeen verkkosivuilta, joille on koottu ajankohtaista tietoa hankkeen etenemisestä ja osallistumismahdollisuuksista osoitteeseen hyvanhuomisenkylat.fi

